

POČELA GRADNJA NOVE MARINE U SLANOM

U Slanom je, u Dubrovačkom primorju, nedavno svečano otvoreno gradilište nove, 22. po redu, ACI marine koja će nositi ime utemeljitelja toga lanca turističkih lučica Veljka Barbierija. Prva je to kapitalna investicija tvrtke ACI d.d. nakon 24 godine. Ukupna investicija stoji 60 milijuna kuna, od čega će 40 milijuna kuna biti izdvojeno za radove na kopnenom dijelu.

Svečanosti su bili nazočni mnogi državni i županijski dužnosnici, a gradilište je službeno otvorio predsjednik Vlade Zoran Milanović koji je istaknuo važnost toga projekta za razvoj nautičkog turizma Hrvatske. Pritom je rekao da je ACI državna tvrtka od strateške važnosti i da će to ostati. Vjerojatno će biti u nekom obliku dokapitalizirana, ali bi bilo najbolje da to bude kroz mirovinske fondove koji čuvaju novac svih hrvatskih građana.

Kopneni sadržaji obuhvaćaju zgradu recepcije, zgradu za ugostiteljske sadržaje sa zatvorenim, natkrivenim i otvorenim površinama, prodavaonice, radionicu, vanjski bazen s pratećim prostorom i plohamu za sunčanje, sanitarije za nautičare te parkiralište za 100 vozila. Predviđeno je i krajobrazno uređenje svih površina, ali i uređenje postojećeg vodotoka te gradnja obalnog puta sa šetnicom. Morski dio marine podrazumijeva postavljanje valobrana, pontona i sidrenog sustava.

Otvaranje nove ACI marine očekuje se početkom sljedeće nautičke sezone. Raspolagat će kapacitetom priveznih mjesta za 200 plovila duljine od 11 do 25 metara. ■

SVEČANO OTVOREN FRANCUSKI PAVILJON

Francuski paviljon u Studentskom centru u Zagrebu, inače remek-djelo suvremenog graditeljstva, nedavno je svečano otvoren nakon dugogodišnje obnove (o tome smo iscrpno pisali – *Građevinar*,

1./2011.). Svečanost je označila izložba fotografija iz zbornika *Arheologija modernosti u prostoru Studentskog centra*. Bili su nazočni najviši državni dužnosnici te predstavnici grada, Sveučilišta i Studentskog centra, ali i Michèle Bocoz, francuska veleposlanica u Republici Hrvatskoj te mnogobrojni uzvanici i gosti.

Skupu se najprije obratio hrvatski predsjednik Ivo Josipović koji je rekao kako nas ovaj spomenik podsjeća na arhitekturu Zagreba i Hrvatske u prvoj polovini 20. stoljeća koja je rasla usporedno sa svjetskim trendovima, a kad je riječ o Francuskom paviljonu čak i ispred svog vremena. Ministar znanosti, obrazovanja i sporta Vedran Mornar izrazio je radost što je taj važan kulturni spomenik napokon obnovljen, iako je obnova trajala devet puta dulje od same izgradnje. Govorio je i zagrebački gradonačelnik Milan Bandić koji budućnost Paviljona vidi kao svojevrsni centar tolerancije, a podsjetio je kako je Zagreb uložio dvije trećine novca kako bi se vratila slava toj 77 godina staroj zgradi. Obnova je Francuskom paviljona svojevrsan simboličan povratak SC-a pod okrilje Sveučilišta i početak novih odnosa na dobrobit svih studenata, smatra rektor Sveučilišta u Zagrebu Damir Boras.

Francuska je veleposlanica napomenula kako Francuski paviljon svjedoči o snažnim i bliskim vezama između Hrvatske i Zagreba s Francuskom, iako su u tom prekrasnom gradu dojmljivih građevina rijetka francuska arhitektonska ostvarenja. U nastavku su govorili povjesničar umjetnosti i teoretičar dizajna Feđa Vukić i sanacijski upravitelj Studentskog centra Pejo Pavlović koji je u Paviljonu najavio skorom Smotru sveučilišta.

Izložbeni paviljon Republike Francuske izgrađen je 1937. prema projektu francuskog arhitekta Roberta Camelota i uz pomoć kolega Jacquesa i Paula Herbeate konstruktora Bernarda Lafaillea, a u sklopu sajamske priredbe Zagrebačkog zbora. Riječ je o prviput primijenjenoj

tankostijenoj konstrukciji pokrova u visokogradnji. Paviljon je inače kratko zadržao izvornu namjenu izložbenog prostora, pa je dugo služio kao skladište dasaka, uredskog inventara i scenske opreme obližnjeg *Teatra &TD*. ■

DANI ORISA U ZAGREBU

U Zagrebu su 18. i 19. listopada 2014. u Koncertnoj dvorani *Vatroslav Lisinskog* održani 14. *dani Orisa*, ciklus predavanja u organizaciji udruge *Oris kuća arhitekture* i tvrtke *Arhitekst. Dani Orisa 2014.* međunarodni je arhitektonski simpozij održan pred brojnim posjetiteljima i studentima.

Na početku skupa pozdravnim su se govorima obratili najviši gradski i državni dužnosnici, a potom su dodijeljene *Oris Tehnoplust* nagrade. Idis Turato primio je nagradu za izniman arhitektonski projekt sportske dvorane Osnovne škole *Frana Krste Frankopana* u Krku, a nizozemski arhitekt i urbanist Winy Maas iz projektantskog biroa *MVRDV* nagradu za poseban doprinos ukupnom razvoju arhitekture.

Nakon što se skupu obratio predsjednik HKA-e Tomislav Ćurkovića, započeo je službeni dio, a moderatori su bili kritičar Maroje Mrduljaš i arhitekt Dinko Peračić. Prvo je predavanje održao Winy Maas koji ga je koncipirao kao put kroz jedan radni tjedan na različitim stranama svijeta; od otvaranja *Markthala* u Rotterdamu do tornjeva u Singapuru. Ustvrdio je da je arhitektura *MVRDV*-a drska i duhovita, ali ne i nepromišljena. Posjetiteljima su bili vrlo zanimljivi njegovi pomaci u percepciji i novi načini razmišljanja.

Švicarski arhitekt Pascal Flammer zanat je brusio kod svog slavnog zemljaka Valerija Olgiatija, a radovi su mu neobičan spoj poetike i preciznosti, i važno mu je da prostor koji oblikuje nudi nešto više od utilitarnosti. Španjolski arhitekt i teoretičar Miquel Adrià, ujedno i osnivač vodećeg arhitektonskog časopisa *Arquine* na području Srednje i Južne Amerike, bio je

KRATKE VIJESTI

sljedeći govornik. Predavanje se bavilo prošlošću i utjecajima Le Corbusierove arhitekture na meksičke arhitekture dva-desetog stoljeća. Višestruko nagrađivani rad meksičkog arhitekta Mauricija Roche može se opisati kao svojevrsna arhitektura osjetila, neovisno o tome radi li se o državnim zgradama, centru za slijepe ili školi vizualnih umjetnosti. U projektiranju koristi lokalne materijale i povezuje se s prirodnim značajkama prostora.

Predavanja je prvog dana zaključio Idis Turato, dobitnik nagrade za poseban arhitektonski projekt. Njegovo je predavanje predstavilo razmišljanje i ideje koje dosljedno primjenjuje u svojim projektima, posebno propitivanje grada i intervencije u gradski prostor.

Sutradan je program započeo predavanjem portugalskog arhitekta Gonçala Byrnea, iza kojeg je niz projekata revitalizacije arhitektonske baštine. Radi se o arhitektu koji studiozno pristupa problemu, pažljivo razlaže slojeve prošlosti i pruža prigodu posjetiteljima da se uvjere u to.

Španjolski je arhitekt Emilio Tuñón predstavio projekte koje je radio s partnerom Luisom Mansillom koji je preminuo prije dvije godine. Predstavio je projekte interpolacija pod naslovom *Architecture of memory*, građevina kod kojih posebnu pozornost posvećuju odnosu sa zatečenim prostorom. Anupama Kundoo indijska je arhitektica koja trenutačno radi u Madridu. Tijekom uspješnih 25 godina karijere bavila se projektiranjem, planiranjem, umjetničkim instalacijama i predavanjima. Njezina arhitektura ističe održivost i korištenje minimalnih resursa, a kao glavni izvor inspiracije naglašava ljudsko iskustvo i rad. Slijedio je slovenski arhitekt Jurij Sadar koji je predstavljao biro *Sadar+Vuga*, a govorio je o važnosti projektiranja vanjskog prostora i odgovornosti arhitekta u oblikovanju susreta vanjskog i unutarnjeg.

Drugi je slovenski predavač bio Peter Gabrijelčič, dekan Arhitektonskog fakulteta u Ljubljani, koji je predstavio radove svog bi-

roa, od mostova do obiteljskih kuća. Smatra ključnim da arhitektura rješava konflikte u prostoru i da omogućiti stvari koje nam nisu dostupne.

Dane Orisa zatvorio je mladi Ippolito Pestellini Laparelli koji je dio međunarodne projektantske tvrtke *OMA-AMO*, a predstavio je rad na ovogodišnjem Bijenalu arhitekture u Veneciji za postavu *Fundamentals* kao i koncepciju izložbe *Monditalia*. ■

SUFINANCIRANJE PROJEKATA ENERGETSKIH OBNOVA ZGRADA

Prema nedavno objavljenim rezultatima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU), po broju sufinanciranih projekata energetske obnove višestambenih zgrada prednjače *Rijeka stan* d.o.o. u Hrvatskoj, a *Monel* d.o.o. u Zagrebu. Među prvih pet upravitelja zgrada u Hrvatskoj s odobrenim sredstvima su *Rijeka stan* (15 projekata), *Rumat* (12), *Monel* (8), *Labirint* (7) i *Tehnoplast* (6).

Rijeka stan je inače prva tvrtka koja je još 2012. od Fonda ishodila subvencioniranje kamata na kredite za obnovu pročelja četiriju višestambenih zgrada u iznosu od 1,8 milijuna kuna, a na ovogodišnji je natječaj prijavila projekte ukupne vrijednosti od 15,5 milijuna kuna. S tim se rezultatom ponovo potvrdila kao vodeća prema broju zgrada s pravom na subvenciju, istaknuo je Tomislav Štimac, direktor tvrtke i predsjednik udruge *Upravitelj*. Presudni čimbenik koji se ne može zaobići u procesu energetske obnove zgrada i koji je ključ uspješnosti jest financijska mogućnost vlasnika da financiraju preostalih 60 % troškova investicije energetske obnove zgrade. Nužna je dugoročna politika realnih cijena energenata jer s današnjim načinom formiranja cijena i financiranja energetske obnove vlasnici kroz 10 godina u obnovu ulažu 52 posto više nego prije obnove, a uštede koje postižu kroz manju potrošnju energenata iznose približno manje za 23 posto.

Taj je nerazmjer posljedica neplaniranih povećanja troškova energije, pa vlasnici umjesto da uštede na energiji otplaćuju podignute zajmove i uštedu ustupaju proizvođačima energije.

Na području je Zagreba najviše projekata odobreno tvrtkama *Monel* i *GSKG*-u. Dražen Pomper, direktor *Monela*, vrlo je ponosan što toj tvrtki pripada više od polovice svih 15 zagrebačkih projekata, a posebno što je najviše od svih, čak 1,4 milijuna kuna dobila zgrada u Vlaškoj 69. Dodao je kako su za obnovu zgrada u 2014. godini kroz razne natječaje za sufinanciranje energetske preglede i certifikate, izradu projektne dokumentacije i radove obnove osigurali sufinanciranje za čak 82 projekta. ■

OBNOVA HOTELA KORANA U KARLOVCU

U Karlovcu se upravo obnavlja u ratu stradali hotel *Korana* koji je dugo vremena stajao neobnovljen kao pravo gradsko ruglo. Radovi obnove, zapravo gradnje novog hotela, u punom su jeku i uskoro će biti završena prva faza "rekonstrukcije dijela dilatacije A", odnosno dijela gdje je nekad bila poznata kavana. Kako tvrdi Fabio Furač iz dugoreške projektantske tvrtke *Ingrad* d.o.o., radi se o obnovi dijela hotela koji se inače sastoji od dva dijela s dvije i tri etaže. U njemu će na katu, kao i u starom hotelu biti sobe, dok će drugi dio biti restoranski prostor. Hotel ipak neće biti potpuno isti, ali neće ni previše odstupati od starog rješenja. Novi je projekt izradila Đurđica Lipošćak, dipl. ing. arh., koja je bila i autorica starog hotela. Prostor će imati iste linije i osnove, a pročelja će biti preoblikovana. Naime, Društvo arhitekata, građevinara i geodeta Karlovca (DAGGK), inače članica HSGI-a, smatralo je da nije primjereno graditi repliku starog hotela (građenog krajem sedamdesetih godina prošlog stoljeća), već da Karlovac zaslužuje suvremenu, reprezentativnu građevinu, posebno jer je riječ o najatraktivnijoj lokaciji u gradu, uz najljepšu gradsku šetnicu. ■